

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus IX. De Feriis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

quibusdam locis non adedè strictè observari, sed exsuperabundanti indulgeri aliam dilationem *sub pana præclusi*, ut ajunt: quam praxim pro justa habere nolim, nisi Pars terminum elabi sinens afferat causam, quæ contumaciam purget; quia alteri Parti per negligentiam compartis, in termino non agentis, videtur esse jus quæsitum, ut in causa pergatur.

TITULUS IX.

De Feriis

SUMMARIUM.

1. Quid & quotuplex sint FERIA.
2. Quis eas instituere valeat.
3. 4. Quinam actus in Feriis exerceri possint, vel non.

FERIA, nimirum Judiciales, sunt dies, in quibus à strepitu forensi & contentiosæ jurisdictionis actibus, qui nempe exercentur à Judice pro tribunali sedente, conquiescere oportet, c. 5. l. 5. ff. h. t. Aliæ sunt *ordinaria* seu *solennes*, quæ quotannis *ordinariè* solent celebrari, & statis diebus velut definitæ recurrunt: aliæ autem *extraordinaria* seu *repentina*, quæ nulla lege stabili, sed *extra ordinem* & pro negotiorum occurrentia *repente* seu inopinatè emergente indicuntur à Principe vel Magistratu, v. g. ob partam victoriam, adventum Principis, grassantem pestem &c. Ambæ subdividuntur in *Sacras*, seu ad DEI

Pars I, A a vel

vel Sanctorum ordinatas cultum, quales sunt omnes dies Dominici & alii, qui festivè celebrantur in foro, tota hebdomas sancta, & Paschatis. Ac in *Profanas*, quæ ex causa profana & ob utilitates vel necessitates humanas vel statim temporibus observantur, uti feriæ messis, vindemiæ, vel extra ordinem indicuntur ob pestem, vel publicam lætitiã &c.

2 Dico I. Ferias sacras instituere possunt soli Principes sacri seu Ecclesiastici, nempe Papa pro universali Ecclesia, & Episcopi per suam diocesim. Profanas autem Principes & Magistratus sæculares pro suo territorio. Pars prior sumitur ex *can. 1. d. 3. de consecr. c. fin. h. t.* quia Laicis de rebus Ecclesiasticis nulla est attributa potestas, quos obsequendi manet necessitas, non auctoritas imperandi, ut loquitur *c. 10. de constit. & c. fin. de reb. Eccl. alien.* Episcopus de jure indigeret consensu Capituli & consilio populi. per *can. 1. & c. fin. citt.* ex consuetudine tamen dicunt non requiri consensum Capituli, aut populi consilium, sed sufficere ajunt consilium Capituli. Pars posterior ex *l. 4. C. h. t.* & ibi gl. ac DD. *Objic.* 1. Instrumentum Pacis Religiosæ & Osna-brug. *Art. 5. §. 30.* jus Sacrorum annectit Superioritati territoriali etiam Principum Sæcularium, 2. abstinere à Judiciis & strepitu forensi nihil est spirituale: ergo hæc abstinentia præcipi potest à Potestate Laicali. 3. Magistratus Laicus potest votum facere de celebranda alicujus sancti festi-vitate in foro: ergo etiam hujusmodi legem ferre; cum votum sit lex privata. R. ad I. Illa Comitia ex meris ferè Laicis conflata, nihil de Religione & Sa-

& Sacris potuerunt statuere. Dein ibi aliud jus
 sacrorum vel potestas circa sacra non tribuitur su-
 perioritati territoriali, quàm quòd nullus Status
 immediatus Imperii in exercitio Religionis pro
 suo territorio impediri possit, & quod nullus alie-
 næ Religionis à sua exercitium in sua Ditione
 pati teneatur, relicta tamen potestate subditis,
 qui à Religione sui Domini dissentiunt, emigrandi.
 Si A catholici plus sibi arrogent, mirum non est,
 quia nullam ampliùs habent Superioritatem verè
 Ecclesiasticam, postquam à vera fide defecerunt,
 & Episcopi Catholico ritu olim ordinati defierunt.
 Ad 2. *dist. ant.* nihil est spirituale, nisi ratione finis
 ordinetur ad cultum DEI & venerationem Sancto-
 rum. *C. secus N. Antec.* & sub data distinctione
Consequentiam. Ad 3. facere votum non requi-
 rit jurisdictionem sacram, bene tamen ferre legem
 circa rem sacram. Votum neminem ligat nisi vo-
 ventes & consentientes; bene tamen lex.

Dico 2. In feriis sacris regulariter ita prohibi- 3
 tum est exercere actus Judiciales jurisdictionis
 contentiosæ, ut etiam invalide exercentur. 2.
 obstante, quòd Partes consentiant. 3. Idem est de
 feriis profanis ob causam publicam constitutis.
 4. si tamen utilitatem privatorum spectent, uti
 feriarum messium & vindemiarum, & Partes consen-
 tiant, validè ac licitè exercentur. Pars 1. habetur
c. 5. h. t. Pars 2. *c. 12. de for. compet.* ubi dici-
 tur, quòd Juri publico, vel publicam utilitatem
 vel causam spectanti, pactis privatorum derogari
 nequeat. Pars 3. *l. 1. §. 1. ff. h. t. & d. c. 12.*
 Pars 4. sumitur ex *c. 5. & c. 12. cit. l. 29. C. de*
Pactis. quia quilibet renunciare potest favori pro-

pter se principaliter concessio. Cæterum in primo membro dixi 1. *regulariter*; nam excipitur 1. si instituat^r Judicium Summarium, *Clem. saepe* 2. *de V. S.* si nimirum feriæ ob necessitatem hominum sint indultæ. 2. si aliud exigat necessitas, vel periculum sit in mora, ut si ex dilatione foret periculum, ne res pereat vel deterioretur, debitor fugiat, testes non amplius comparere valeant: si procedendum contra latrones: si petantur, vel constituantur alimenta: si rustici homines, multum remoti, vel laboribus occupati necessariis, sine notabili incommodo comparere nequeant nisi in feriis &c. cum necessitas etiam privata ex illicito faciat licitum. *c. 4. de R. J.* 3. si aliud exigat Pietas, saltem accedente periculo ex mora; sic causa miserabilium personarum, mercedum, pacis & concordia, imò omnes piæ & Reipublicæ causæ, in feriis tractari poterunt. per *can. 17. caus. 22. q. 5. l. 43. ff. de Relig. & sumpt. fun.* Dixi 2. *Actus Judiciales jurisdictionis contentiosæ*, uti sunt citatio à Judicè pro tribunali sedente mandata, citatio per injectionem manuum, vel per publicam proclamationem facta, cognitio causæ in Judicii loco, depositio testium saltem jurata, sententiæ publicatio, & probabiliter etiam oblatio libelli, executio citationis per apparitorem &c. Non tamen actus jurisdictionis voluntariæ, saltem si non requirant cognitionem causæ, uti est concessio privilegiorum, absolutio, dispensatio, tutoris vel curatoris designatio, instrumentorum confectio, emancipatio &c. text. & DD. in *c. 5. cit. l. 2. ff. & l. 7. C. b. t.* Item si actus ne quidem Judiciales sint, uti

appel-

appellatio, ferre arbitramentum (aliud est de actibus & laudo arbitri, quia hic instar Judicis procedit. *l. 1. ff. de receptis. & l. 7. cit.*) ferre censuras, si opus non sit cognoscere de causa, vel citare censurandum.

Dico 3. In feriis sacris prohibetur quidem ⁴ etiam mercatus, & opera servilia. *c. 1. & 3. h. t.* præcipitur econtra auditio Missæ, *cc. var. de celebr. Missar.* Sed de Mercatu, quo nomine hic præcipuè veniunt publicæ nundinæ, multa immutavit contraria consuetudo. De operibus servilibus & auditione Sacri consulendi sunt Theologi Morales.

TITULUS X.

De Ordine Cognitionum.

SUMMARIUM.

1. *Plures quæstiones in Judicio concurrere possunt.*
2. *Regulariter cognoscenda & terminanda sunt eo ordine, quo sunt proposita.*

Cùm sæpius contingat plures quæstiones, ^x sive ab eodem actore, sive ab utraque Parte propositas, concurrere in eodem Judicio tractandas, ut si Reus vicissim petat aliquid ab Actore, & tunc datur *reconventio*, de qua ad *tit. de mutuis petitionibus* suprâ, vel excipit, & sic novam quæstionem per modum exceptionis, non actionis, proponit; ideo, ne oriatur confusio, præscribitur hic ordo, quo plures causæ inter eas-